

ELÄMÄN RISTITITUULI

Valkoinen huone heijastaa suurien ikkunoiden läpi tunkeutuvaa valoa. Värikkäät taulut ja esineet luovat ympärilleen sellaista visuaalista kauneutta, jota voisi jäädä ihastelemaan aina auringon laskuun asti. Sohvilla istuu nainen kirjajaan mekkoon pukeutuneena. Ensi näkemältä hän vaikuttaa iloiselta ja huokuu ystävällisyyden lämpöä. Suuren hymyn taakse kätkeytyy kuitenkin paljon tuskaa ja kyyneleitä.

Suru ja ikävä ovat seuranneet naista jo yhdeksän vuotta. Kaikki sai alkunsa naisen erotessa miehestä, jonka kanssa hänellä oli silloin yksivuotias tytär. Lapsen etua ajatellen päädyttiin ensin testatusta vuoroviikkoisesta asumisesta tasapainoisempaan ratkaisuun. Päätökseen, kumman luona pienen tytön olisi parempi olla, tarvittiin lakimiesten apua. Alun yhteishuoltajuus alkoi muuttua pikkuhiljaa taisteluksi lapsen asuinpaikasta ja hyvinvoinnista. Jotta taistelu saataisiin päätökseen, myöntyi nainen siihen, että lapsi saa asua isänsä luona.

Vanhemmalle perinteisesti kuuluvan yhteisen arjen menettäminen oman lapsensa kanssa on jokaiselle naiselle varmasti yksi elämän vaikeimmista ja kipeimmistä asioista. Sen hyväksyminen ja siihen liittyvien tunteiden läpikäyminen vaatii aikaa ja itseensä tutustumista. Kaikkea ei voi välttämättä koskaan hyväksyäkään, mutta syyttelyn ja katkeruuden sijaan omien tunteiden läpikäyminen on ensiarvoista elämän jatkamisen kannalta.

Menetyksestä huolimatta tämä nainen on jatkanut elämäänsä. Joka päivä kaikesta kuitenkin muistuttaa ympäri asuntoa ripustetut tyttären tekemät piirustukset, koristeet sekä valokuvat. Ajatusten ristiriitaisuus korostuu kipeimmässä, pelottavimmassa, mutta myös rakkaimmassa ihmisessä, jossa muistot säilyvät ikuisesti. Niitä ei kukaan voi viedä koskaan pois.

VALINTA

”Kenellekään äidille lapsestaan luopuminen ei ole helppoa. Olin kuitenkin hyvin nuori, enkä saanut tarpeeksi tietoa oikeuksistani ja mahdollisuuksistani. Hyvän lakimiehen turvin olisin saanut lapsen helposti itselleni. Lapsen hyvinvoinnin takia halusin asioiden saavan kuitenkin nopeasti päätöksensä. Missään vaiheessa en myöskään halunnut viedä lapselta isää. Lapsella täytyy olla mahdollisuus sekä isään että äitiin. Tein kipeän ratkaisuni toimivaan yhteishuoltajuuteen uskoen. Uskoin säännöllisiin tapaamisoikeuksiini ja siihen, että lapsesta pidetään hyvää huolta.

Ajan mittaan aloin kuitenkin epäillä tyttäreni arkea ja elämää isänsä luona. Sain kuulla asioista, joita pienen lapsen elämään ei pitäisi kuulua. Myös lapsen pelot saivat minut huolestumaan. Näiden tuntemusten valossa päädyin tekemään ratkaisuja, jotka toivat elämäni pidemmän taistelun, mitä olisin voinut kuvitellakaan.

Huoli lapsen hyvinvoinnista sai minut hakemaan huoltajuutta itselleni ja tapahtumien seurauksena tyttäreemme asui oikeuden päätöksellä joitakin jaksoja luonani. Tapaamisoikeudet isällä kuitenkin säilyivät ja tytär näki häntä säännöllisesti. Oikeuden päätöksistä huolimatta tilanne on elänyt koko ajan näiden vuosien aikana. Vuosiin on mahtunut syyttelyä ja riitelyä, ja lopulta tilanteet kärjistyivät minua vastaan nostettuihin syytteisiin. Minua syytettiin lapseni pahoinpitelystä. Tuntui, kuin entinen miehieni olisi halunnut tehdä kaikkensa tuhotakseen minut ja suhteeni tyttäreemme.”

TUOMIO

”Oikeus langetti minulle tuomion. Koen vääryyttä syyteistä ja tuomiosta, johon en ole syyllistynyt. Olen tilanteen edessä voimaton ja viimeiset energianrippeet menevät tämän kaiken hyväksymiseen. Syytteiden seurauksena lapsi on jälleen isällään, vaikka samaan aikaan minulla on tuomioistuimen päätös huoltajuudesta.

Jos tietäisin, että lapsellani on hyvä olla isänsä luona, olisi kaiken hyväksyminen helpompaa. Vaikka toivoisin tyttäreni asuvan luonani, ei sillä lopulta ole merkitystä. Tärkeintä on, että lapsella on hyvä olla. Jos lapseni voi hyvin, silloin voin minäkin. Tilanne on kuitenkin se, etten ole kuullut tyttärestäni mitään pitkään aikaan. Viimeisen vuoden aikana olen nähnyt häntä vain muutaman kerran ja nyt yhteydenpito on katkennut kokonaan. Alkuun soitin hänelle joka päivä. Pikkuhiljaa ääni toisessa luurissa kuitenkin muuttui. En tiedä, mitä minusta hänen isänsä luona puhutaan, mutta jostain syystä lapseni ei halua olla minuun enää yhteydessä.

On vaikeaa kuulla omalta lapseltaan, kuinka hän vihaa sinua. Se on pahin tuomioni. Toivon ja uskon tyttäreni muistavan kaikki onnelliset hetkemme. Niihin vedoten en usko tyttäreni oikeaan vihaan. Siitä huolimatta olen pahoillani, kuinka tilanteet ovat kärjistyneet. Minun ja entisen mieheni taisteluista ja syytöksistä kärsii suurimmin kuitenkin lapsemme.”

ITSESYYTÖS

”Yhdeksän vuoden taistelu on kuluttanut voimiani ja mukaan on mahtunut aikoja, jolloin olen miettinyt miten selvitä. Vuosien saatossa olen myös kyseenalaistanut valintojani ja jo ensimmäinen myöntyminen lapsen luovuttamisesta isälleen tuntuu virheeltä. Toisenlaisten päätösten seurauksena tilanteet voisivat olla nyt erilailla. Toisaalta olen kuitenkin yrittänyt olla jossittelematta. Koskaan ei voi tietää, mihin ratkaisut johtavat ja sillä hetkellä luulin kuitenkin toimivani oikein. Kadun joitakin päätöksiäni ja olen syytellyt itseäni. Itsensä syyttely ei kuitenkaan johda mihinkään, eikä muuta mennyttä.

Oman jaksamiseni tähden olen pyrkinyt pois katkeruudesta. Se ei kuitenkaan ole ollut helppoa, sillä oman tuskan lisäksi olen aiheuttanut suurta surua myös lähimmäisilleni. Sen seurauksena, että olen menettänyt lapseni, ovat vanhempani menettäneet lapsenlapsensa. Joskus tuntuu, että he ovat kärsineet jopa minua enemmän, sillä minua kohtaan esitetyt syytteet satuttavat myös heitä. Surun kohtaaminen heidän kasvoiltaan on isku vasten sydäntäni.”

MUUTOS

”Joku voi ihmetellä, miksen jatka taistoa lapseni saamisesta tai tapaamisoikeuksien ylläpitämisestä. Nyt tilanne on kuitenkin se, etten saa mitään kontaktia tyttäreeni. Ne muutamat kerrat, joina olemme viimeisen vuoden aikana tavanneet, ovat olleet hyödyttömiä. Ne ovat tuntuneet lähinnä väkinoisiltä ja ahdistavilta. Vaikka minulla olisi kuinka ikävä, en halua pakottaa tytärtäni tapaamisiin. Viime kerroilla kohtasinkin vain lauseita, joissa tyttäreni pyysi saada jo lähteä.

Tunnen, kuinka lapseni on kääntynyt minua vastaan. Odotan kuitenkin tilanteen muuttuvan viimeistään silloin, kun hän on sen ikäinen, että alkaa itse ajatella asioita. Toivon hänen joskus vielä ymmärtävän myös minun kantani ja tunteeni. Haluaisin kertoa, kuinka rakastan häntä kaikesta huolimatta.”

VIHA JA PELKO

”Se, kuinka syvää surua ja tuskaa tämä kaikki on minulle tuottanut, on sanoinkuvaamatonta. Oma suruni on kuitenkin toissijaista lapsen hyvinvoinnin rinnalla. Oman tuskani kestäen, mutta epätietoisuuden kanssa on vaikea elää. Epävarmuus siitä, mitä valheita minusta on lapselleni kerrottu ja miten ne vaikuttavat tyttäreni tunnemaailmaan ja käyttäytymiseen, huolestuttaa.

Kaiken seurauksena sisälläni veloo suunnaton viha ja pelko. En tiennyt, että voisin tuntea tällaista vihaa ketään kohtaan. En halua kuullakaan lapseni isästä ja olemme yhteydessä enää sosiaalivirkainomaisten välityksellä. Vihan ylläpitäminen ei paranna tilannetta mitenkään, mutten ole päässyt siitä irti. Tämä mies on tehnyt minulle sellaisia asioita, joihin en olisi itse koskaan kyennyt. En edes vihamiehelleni.

Kostonkierre on saanut minut myös pelkäämään. En suostu menemään paikkoihin, jotka muistuttavat menneistä tapahtumista. Niin paljon pahoja muistoja kohoaa mieleen ja pelkään niitä tunteita, joita se nostaa esiin. Se on jotain niin pahaa, etten pysty sitä käsittelemään. Koen niin valtavaa voimattomuutta ja avuttomuutta tämän tilanteen edessä.

Syy entisen mieheni välttelyyn on pelko uusien perättömien pahoinpitelysyytteiden julistamisesta. En voi luottaa totuuteen, sillä en usko enää oikeuslaitokseen. Olen saanut karvaasti kokea, kuinka täällä määrää raha; rahalla ostetaan valtaa.”

ASENNE

”Minua kuvaillaan usein iloiseksi, positiiviseksi ja eläväiseksi. Olen ollut menneisyyteni suhteen melko avoin ja joillekin sisälläni kytevä suru tulee täytenä yllätyksenä. Puhuminen ja avoimuus ovat keinoni käsitellä tapahtumia. Minun pelastukseni onkin ollut laaja ja läheinen ystäväverkko, johon olen voinut tukeutua jokaisena elämän hetkenä. Heihin voin luottaa, sillä tiedän heidän olevan tukenani, oli tilanne mikä tahansa. Heidän vuokseen tekisin samoin. Sellaisen ystävyyden ja rakkauden voimin olen puserthanut itseni ylös sängystä ja jatkanut elämää.

Olen myös oppinut nauttimaan arjen pienistä asioista; auringon säteet, värit, ikkunastani aukeava maisema, vastaan tulijan hymy. Pienetkin asiat ovat tärkeitä. Olen kai aina ollut esteetikko, mutta nyt nautin kaikesta positiivisesta vieläkin enemmän. Olen oppinut arvostamaan hyviä asioita, sillä en pidä niitä enää itsestään selvinä. Jos olisin kulkenut näiden vuosien ajan vain silmät kiinni yrittämättä nähdä täällä maailmassa kauneutta, olisin pystyssä todennäköisesti pelkästään masennuslääkkeiden avulla.

Puhumisen lisäksi tanssi on keinoni purkaa tunteita. Tanssi on pohjimmiltaan kuitenkin tunteen ilmaisua. Siinä pääsen ihan toiseen maailmaan, jossa kaikki paha unohtuu. Välillä haluan myös unohtaa jopa oman tyttäreni, vaikka sellaisina päivinä tunnenkin suunnatonta syyllisyyttä ja huonoa omaatuntoa. Jossain takaraivossa kaikki kuitenkin säilyy, enkä oikeasti unohda. Joskus vain tarvitsen hetken rauhaa negatiivisista ajatuksista. Ehkä hetkellinen unohtaminen on keinoni kerätä voimia.”

TERVEYS

"Olen aina ollut hyvin terve. Nyt pitkään jatkunut henkinen pahoinvointi on vaatinut kuitenkin veronsa ja olen joutunut sairastelukierteeseen. Mistään vakavasta ei ole kyse, mutta huomaan puolustuskykyni heikentyneen kaikesta stressistä ja huolista. Vaikka fyysisiä oireita onkin, olen mieleltäni terve. Se on tärkeintä. Olen välttynyt uni- ja masennuslääkekierteeseen joutumiselta, sillä ystävät ovat pelastaneet minut.

Se, etten ole tukkinut ja turruttanut mieltäni lääkkeillä, on ollut varmasti ratkaisevaa itseäni tutustumisessa ja asioiden käsittelyssä. Tunteiden ja tapahtumien hahmottaminen on jo tarpeeksi vaikeaa muutenkin.

Juuritunteiden ja elämäni hahmottamiseen olen löytänyt valokuvan. Perhe- ja omakuvien käyttö itsensä tutustumisen välineenä on ollut yllättävän voimakas. Katsoessaan itseään ulkopuolisen silmin, näkee asioita, jotka helposti jäävät huomaamatta. Itsensä kohtaaminen voi olla joskus hyvin vaikeaa, mutta lopulta palkitsevaa."

TULEVAISUUS

"Kaikesta huolimatta minulla on säilynyt luottamus elämään ja ihmisiin. Olen löytänyt itsestäni sellaisia voimia, joiden turvin kestäen mitä vaan. Ihan sama mitä tapahtuu, selviän. Minulla on niin valtava halu elää, etten anna synkkien asioiden pilata sitä.

En tiedä, miten tilanne kehittyy tyttäresi suhteen. Voi mennä parikin vuotta, ettemme tapaa. Uskon kuitenkin hänen palaavan elämään, kun aika on kypsä ja hän kasvaa isommaksi. Kauniita muistoja kaikesta yhdessä vietetystä ajasta ei voi pyyhkiä pois noin vain.

En tiedä, mitä elämä yrittää tällä kaikella minulle opettaa. Ilmeisesti sen on oltava jotain suurta, sillä muuten minun on vaikea ymmärtää, miksi yhdelle ihmiselle määrätään niin paljon vaikeita asioita kohdattavaksi. Enkö ole vielä valmis vastaanottamaan, mitä elämä yrittää minulle näyttää? Vai miksi matkani tuntuu niin pitkältä? Kenties kaikki selviää minulle vielä jonain päivänä."